

R A H A

P O I K I M A A N

SÄÄSTÄTKÖ SUKANVARTEEN? EI KANNATA.

AMMATTILAISET OPASTAVAT, KUINKA PIENETKIN SÄÄSTÖT
VOI SIJOITTA A NIIN, ETTÄ NIISTÄ KASVAA KUNNON POTTI.

Virpi Salmi KUVAT 123rf

Tuujotan käppyrää verkko-
pankissani. Se väpäjää ylös
alas kuin kaksivuotiaan
piirtämä viiva ja on kehys-
tetty kirjain- ja numero-
yhdistelmillä, joista en
tajua mitään.

Sen ymmärrän, että käppyrä on nousu-
suunnassa.

Tähän Nordea Osakesalkku Kasvu -
nimiseen rahastoon menee tililtäni rahaa joka
kuukausi, koska niin päätin pankkineuvojani
suosituksesta. Olen siis sijoittaja. Mutta en
kovin häävi sellainen.

”Jos teet koko elämäsi töitä ansaitaksesi

rahaa, kuten lähes kaikki meistä tekevät, eikö
silloin kannattaisi yrittää hyötyä rahoista
mahdollisimman paljon?” kysyy sijoittaja ja
varallisuusvalmentaja **Terhi Majasalmi**.

No, kyllä kannattaisi, mutta kun sijoitus-
hommista perille pääseminen on työlästä.

”Omista rahoistaan pitää olla kiinnostu-
nut”, sanoo *Talouselämä*-lehden uutispäällik-
kö **Emilia Kullas**. Hän on kirjoittanut **Ninni
Myllyojan** kanssa naisten sijoitusoppaan *Mitä
jokaisen kotiäidin (ja muidenkin naisten) tulee
tietää sijoittamisesta*.

Selvä, pannaan raha poikimaan. Ammat-
tilaiset saavat vääntää rautalangasta, miten se
tapahtuu.

I

ALOITAT TYHJÄSTÄ

Opettele säästämään puskurirahaa

TÄSTÄ MUISTUTTAVAT sekä martat että kaikki talouttaan järkevasti hoitavat ihmiset: jossakin olisi syytä olla tallessa parin kolmen kuukauden pakollisia kuluja vastaava puskurirahasto. Sen on tarkoitus olla turvana, jos rahantulo lakkaa

tai tulee iso meno.

Se on monta tuhatta euroa. Mistä sellainen puskuri kasataan?

”Maksa ensin itsellesi, sitten vasta muille”, sanoo Terhi Majasalmi.

Hän tarkoittaa sitä, että jokaisesta palkasta pitäisi siirtää heti talteen sen verran kuin voi – vaikka edes kaksikymppiä.

”Säästäminen on tapa, joka pitää opetella. Kuin lenkille lähteminen.”

Rahan voi siirtää aluksi vaikkapa vain toiselle tilille. Kun rahaa alkaa kertyä joitakin satasia, on aika ottaa seuraava askel ja suojata raha inflaatiolta.

RAHOJA EI KANNATA PITÄÄ LOMAILEMASSA

TAVALLISELLA KÄYTTÖTILILLÄ, SILLÄ SIELLÄ NE EIVÄT

OLE TÖISSÄ TUOTTAMASSA.

II

SINULLA ON JO PIENI PÄÄOMA

Pane raha töihin

INFLAATIO TARKOITTAa yksinkertaistettuna rahan ostovoiman heikkenemistä. Ilmiö jyllää väistämättä. Jos laitat nyt tonnin patjan alle, et saa sillä viiden vuoden päästä samaa määrää tavaraa kuin tänään. Hinnat nousevat. Palkkasikin ehkä nousee, mutta hinnat nousevat jatkuvasti enemmän.

Siksi rahoja ei kannata pitää lomailemassa tavallisella käyttötilillä, sillä siellä ne eivät ole töissä tuottamassa.

Kaikki ne, joilla on asuntolainaa, tietävät, että korot ovat juuri nyt poikkeuksellisen ma-

talalla. Sama korkotaso vaikuttaa siihen, että pankit maksavat käyttötilillä oleville rahoille hyvin pientä korkoa.

Jos olet jo kerännyt itsellesi pienen puskurin, siirrä rahat korkeakorkoiselle tilille, jonne voit säästää kuukausittain lisää. Korkeakorkoiselle tilille maksetaan hitusen parempaa korkoa kuin käyttötilille, mutta esimerkiksi Nordean Korkeakorko-tilin korko on vain 1,1 prosenttia. Yleensä tileille on minimisummavaatimus, vaikkapa 500 euroa.

Tavallisilta korkeakorkoisilta tileiltä rahat voi nostaa pois milloin tahansa. Määräaikaista tileiltä, joihin laitetaan kerralla könttäsomma, rahoja ei voi nostaa koska vain.

”Jos kuussa jää satanen tai pari ylimääräistä, niitä kannattaa alkaa sijoittaa muutama eri rahastoon”, Emilia Kullas sanoo.

Siis niihin käppyröihin. →

NÄIN HOIDAN RAHOJANI

Parin tonnin puskurirahasto

HEIDI JALOKINOS, 32, TUOTANTOPÄÄLLIKKÖ

”Pyrkimykseni on, että kuun lopussa tilille jäisi edes vähän rahaa – ja yleensä jääkin.

Säästän kahdella eri taval- la: säästötilille, jonka korko on

pikkuisen käyttötiliä parempi, ja vielä erikseen eläkepäiviä varten. Kyseessä ei ole varsinainen eläkevakuutus vaan sijoitusvakuutus. Laitoin sinne aiemmin 50 euroa kuussa, mutta kun palkkani nousi, nostin summan sataan euroon. Tarkoituksena on, että niihin rahoihin ei kosketa. Yhteensä säästän reilun satasen kuussa.

Säästötilillä minulla on tällä hetkellä kahden kolmen tuhannen euron vararahasto, jos vaikka pesukone hajoaa. Palkkani on reilut 3 000 euroa.

Minulla ei ole omistusasuntoa, mutta muutin juuri tulevan aviomieheni omistamaan omakotitaloon, josta saatan ostaa osan.

En kauheasti ymmärrä sijoitusasioista enkä jaksa uppoutua niihin. Hyväksyn sen, että tuotto on matala ja riski pieni. Toisaalta olisi hyvä, jos itsellä olisi enemmän tietoa enkä olisi vain pankin ihmisten varassa. Nyt olen tyytynyt tällaisiin tasapaksuihin vaihtoehtoihin.”

PIKAOPAS SÄÄSTÄJÄLLE

JOS SINULLA ON YLIMÄÄRÄISTÄ...

Siirrä ylijäävät rahat palkkapäivänä tavalliselle säästötilille. Kun kasassa on 500 euroa, voit laittaa ne korkeakorkoiselle tilille.

Kysy pankiltasi, millaisia sijoitusrahastoja he sinulle tarjoaisivat. Mieti, miten pitkään aiot säästää ja millaisia riskejä voit rahoillasi ottaa.

Suojaa rahat inflaatiolta. Sijoita ne rahastoihin tai käytä ne omistusasunnon pesämunaksi.

NÄIN HOIDAN RAHOJANI

Säännöllisesti säästöön lapsille

LAURA SIMIK, 36, ERITYIS-ASIAN-TUNTIJA

"Kahden lapsen yksinhuoltajana minulta ei jää kauheasti ylimääräistä, vaikka tienaankin vähän keskivertoa paremmin.

En ole rahasioissa riskinot-

taja. Säästän niin, että maksan vuonna 2006 ottamaani asuntolainaa. Panen joka kuukausi myös muutaman kympin kuusi- ja kahdeksanvuotiaiden tyttärieni säästötileille, jotka olen avannut muutama vuosi sitten. Ne ovat ihan tavalliset pankin säästötilit, mutta sain niihin hyvän koron. Rahoja on tarkoitus käyttää tyttöjen menoihin sitten, kun he kasvavat.

Siirrän joka kuukausi muutamman kympin myös omalle säästötililleni. Siellä yritän pitää puskurirahaa, jotta voimme tehdä esimerkiksi reissuja. Olen tosin käyttänyt tililtä rahaa asunnon remontointiin. Mielestäni sijoittamista on myös se, että pidän omaisuuteni kunnossa.

Pankista tarjotaan aina välillä rahastoja. Varmasti niissä olisi järkeäkin. En vain vielä ole osannut päättää, minkä rahaston valitsisin."

OLET MATKALLA SIOJITTAJAKSI

Etsi hyvä rahasto

RAHASTOT OVAT nykyään yleisin tapa säästää rahaa. Säästäminen on tehty helpoksi, ja rahoillesi voi odottaa vähän parempaa tuottoa kuin korkeakorkoisten tilien 1–2 prosenttia.

Rahastoista ostetaan osuuksia, vaikkapa sadalla eurolla kuussa. Rahaston salkunhoitaja, joka voi olla esimerkiksi ihminen kotipankistasi, sijoittaa rahat puolestasi.

Pieniriskinen rahasto on toimiva tapa pitää puskurirahasto kasvamassa, koska rahansa saa pois milloin tahansa. Silloin osuudet myydään, jolloin rahastojen tuottokin kotiutuu.

Rahastosijoittamisen aloittamiseen ei tarvita isoa alkusummaa eikä välttämättä edes tiettyä säännöllistä kuukausitalletusta. Summan ja uusien sijoitusten säännöllisyyden voi valita itse.

Tyypillisintä on, että tililtä menee kerran kuussa suoraveloituksella tietty summa.

"Rahasto on hyvä sijoituskohte silloin, kun ei itse aktiivisesti jaksu seurata markkinoita", Emilia Kullas sanoo.

Mutta rahastoja tuntuu olevan pelkästään suomalaisissa pankeissa miljoona erilaista. Lisäksi on pankeista riippumattomia rahastoyhtiöitä, kuten vaikkapa *Arvopaperilehden*

Suomen parhaaksi rahastoyhtiöksi valitsema Fondita. Mistä niistä voi tietää?

"Järkevästi hoidettu yhdistelmärahasto on yleensä tasaisesti tuottava", Kullas vinkkaa.

Yhdistelmärahastossa osa rahoista menee eri yritysten osakkeisiin ja osa korkoihin.

Yleensä osakkeet ovat se epävarmempi ja heilahtelevampi osa, koska yrityksille voi käydä vaikka talvivaarat: tapahtuu jotain odottamatonta, joka romahduttaa osakkeen arvon.

Korkopuoli, jolla voidaan hankkia esimerkiksi valtion joukkolainaa, on yleensä ollut se yhdistelmän vakaampi osa.

"Ennen homma meni näin, mutta ei välttämättä enää, koska euromaiden velkaantumisen vuoksi myös valtionlainojen riski voi olla melko suuri. Yhdistelmärahaston hienous on siinä, että taitava salkunhoitaja osaa valita, mitä kannattaa ostaa, missä markkinatilanteessa ja kuinka paljon", Kullas sanoo.

Rahastosijoittaminen on suosittua myös siksi, että se tarjoaa kaikille kaikkea. Rahastoja on myös esimerkiksi pelkästään korkoihin tai osakkeisiin keskittyviä. Niitä voi valita vaikkapa maanosan mukaan, isolla tai pienellä riskillä ja pitkän tai lyhyen tähtäimen säästämiseen. Jos haluaa sijoittaa eettisesti, voi valita vaikkapa uusiutuvaan energiaan keskittyvän rahaston.

"Älä ota ensimmäistä rahastoa, jota pankki sinulle tarjoaa, vaan tee päätös vasta sitten, kun olet hankkinut ensin tietoa muualtakin", Kullas neuvoo.

JOS HALUAT SIOJITTA EETTISESTI, VOIT VALITA VAIKKA UUSIUTUVAAN ENERGIAAN KESKITTYVÄN RAHASTON.

MELKEIN AMMATILAINEN

Näin hankit tietoa

KÄPPYRÄT JA KIRJAINLYHENTEET eivät tunnetusti houkuta, mutta sijoittamista suunnitteleva ei valitettavasti pääse niistä mihinkään.

"Talouteen perehtyminen ei ole välttämättä hauskaa, mutta pakollista se on. Suomalaisten taloustaito on yleisesti tosi heikkoa", Emilia Kullas toteaa.

Sijoittaminen ei kuitenkaan ole ydinfysiikkaa. Terhi Majasalmi muistuttaa, että paras keino on kysyä.

"Kun sinulle kaupitellaan rahastoa, myyjän

pitää pystyä selittämään ymmärrettävästi se, mistä tuotto tulee. Jos asia kuulostaa liian kummalliselta, älä tee kauppvoja."

"Kysy aina myös, mihin pankkineuvoja on itse sijoittanut ja minkä vuoksi."

Rahastoista pitää tietää seuraavaa: että se tuottaa hyvin ja että sen hoitamisesta veloitettavat kulut ovat mahdollisimman pienet. Kuluja tulee salkunhoitajalle maksettavista korvauksista.

Katson oman Nordean rahastoni hoitopalkkiota: se on 1,9 prosenttia.

"Se on aika korkea", Kullas kommentoi. Samantyyppistä rahastoa hoidetaan kuulemma myös 0,6 prosentin palkkiolla.

Helpointa on katsoa ja vertailla rahastoja osoitteessa morningstar.fi. Palvelu arvioi rahastoja ja antaa niille tähtiä. Sivustolta voi myös hakea oman pankin tarjoamia rahastoja ja katsoa niiden arviot. Myös googlaamalla saa lisää tietoa eri vaihtoehdoista.

OMA KIINNOSTUS PALKITAAN

Tuleeko minusta rikas?

KOHTUULLISIA SUMMIA voi säästää suhteellisen yksinkertaisesti, mutta onko tavallisen palkansaajan mahdollista rikastua?

”Jos ajatellaan, että varallisuuden tuotot kattaisivat elämisen kustannukset, niin pelkästään säästämällä se on vaikeaa”, Terhi Majasalmi sanoo.

”On se mahdollista, mutta se edellyttää järkeviä valintoja”, arvioi Emilia Kullas.

Vippaskonsteja rikastumiseen ei ole – ellei

kohdalle satu lottovoitto tai jättiperintö.

Voi tehdä niin kuin Emilia Kullas, joka kiinnostui sijoittamisesta ja hankki siitä niin paljon tietoa, että seuraa markkinoita ja pystyy itse ostamaan osakkeita ohi rahastojen.

Sitten voi tehdä niin kuin Terhi Majasalmi, jolla on useita sijoitusasuntoja. Siihen tosin tarvitaan jo riskinottoa eli velkaa.

”En ole koskaan ansainnut mitenkään hirveän paljon, mutta olen kiinnostunut vaurastumisesta”, Majasalmi selittää.

Kiinnostus on avaintekijä. Omia, vaivalla hankittuja rahoja on syytä kohdella nälti.

Tuijotan Nordean käppyrää usein silmin.

Aion mennä katsomaan rahaston arvion nettipalvelusta ja miettiä, tekisinkö kuten Kullas neuvo: myyn osuudet, hyväksyn mahdolliset tappiot ja etsin paremman rahaston. ×

KYSY AINA, MIHIN PANKKINEUVOJA ON
ITSE SIOITTANUT JA MINKÄ VUOKSI.

ONKO OMA KOTI HYVÄ SIOITUS?

Omistusasumisessa kertyy omaisuutta, mutta hyvin hitaasti ja aika jämähtäneessä muodossa.

Suomalaisten klassisin säästämis- ja sijoittamis- muoto on vuosikymmenet ollut omistusasunto.

Valtio tukee asunnon omistamista esimerkiksi niin, että lainan korkoja saa vähentää verotuksessa, eli omistusasujan veroprosentti pienenee. Asunto on siis varma säästökohde. Vai onko?

”Omaan asuntoon sijoittaminen on toisaalta hyvä ja toisaalta huono keino. Siitä on turvaa vanhuuden varalle, mutta esimerkiksi pääkaupunkiseudulla asunnot ovat niin kalliita, että nelikymppiset eivät välttämättä ehdi maksaa

asuntovelkaa pois ennen eläkeikää”, Kullas sanoo.

Terhi Majasalmella on sijoitusasuntoja, mutta hän asuu perheineen vuokralla.

”Omistusasumisessa kertyy toki omaisuutta, mutta hyvin hitaasti, ja toisaalta varallisuus on asunnossa kiinni aika jämähtäneessä muodossa. Se realisoituu vasta, kun myyt asunnon.”

Tuomio on selvä:

”Jos haluaa kerätä varallisuutta nopeasti, omistusasunto ei ole paras vaihtoehto.”

SAASTAMISESTA

JÄ SIOITTAMISESTA

SELKEÄSTI

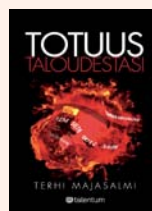
Sixten Korkman: **TALOUS & UTOPIA** (Docendo, 2012). Taloustieteen professorin tuore talouden toimintaa selittävä kirja, jonka hän kirjoitti ajatellen lukijana lukioikäistä lapsenlastaan.

Emilia Kullas ja Ninni Myllyoja: **MITÄ JOKAISEN KOTIÄIDIN (JA MUIDENKIN NAISTEN) TULEE TIETÄÄ SIOITTAMISESTA** (Talentum, 2010). Nimensä mukaisesti perustietoa sijoittamisesta.

Leila Simonen: **NAISET JA RAHA** (Voimapaja, 2008). Kirjassa on sekä neuvoja raha-asioiden hoitamiseen että harjoituksia, joilla hoitamista voi treenata.

Terhi Majasalmi: **TOTUUS TALOUDESTASI** (Talentum, 2012). Majasalmi lupaa neuvoa, kuinka jokainen voi kerätä itselleen varallisuutta.